

Colofon:

Maandblad

Verschijnt niet in juli en augustus.

Belgische Theosofische Vereniging vzw
Geuzenplein 8, 1000 Brussel:

Website: www.ts-belgium.be & [Facebook](#)

Email: info@ts-belgium.be

Belgische Orde van Dienst: [Facebook](#)

Email: tos@ts-belgium.be

Verantwoordelijke uitgever :

Sabine Van Osta

p/a Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Jaargang 19-nummer 5 - mei 2024

Mission Statement of the Theosophical Society

To serve humanity by cultivating an ever-deepening understanding and realisation of the Ageless Wisdom, spiritual Self-transformation, and the Unity of all Life."

Missie van de Theosophical Society (Adyar)

Het dienen van de mensheid door het ontwikkelen van een zich steeds verdiepend inzicht in, en verwerkelijking van de tijdloze wijsheid, spirituele zelf-realisatie en de eenheid van alle leven.

De drie doelstellingen

De Theosofische Vereniging kent de volgende doeleinden:

1. *Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur.*
2. *Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.*
3. *Het onderzoeken van de onverklaarde wetten van de natuur en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn.*

De Theosofische Vereniging streeft voor haar leden een volledige vrijheid van denken na. Ze verwelkomt als leden al diegenen die de drie doelstellingen kunnen onderschrijven en die bereid zijn haar Statuten te respecteren.

Het Witte Lotusblad

Deze nieuwsbrief wordt maandelijks uitgegeven door Loge Witte Lotus. (verschijnt niet in juli en augustus)

Elektronische verzending is gratis.

Een papieren versie is eveneens te verkrijgen.

Abonnement van januari tot december: bedrag € 15 of bedrag per nummer € 1,5 over te schrijven op de rekening van Loge Witte Lotus

IBAN BE88 7340 4396 3641

tnv Loge Witte Lotus FV

In dit nummer:

<i>Missie van de Theosophical Society</i>	1
<i>De Drie doelstellingen</i>	
<i>Contactgegevens Theosophical Society & informatie Loge Witte Lotus & Vrijheid van denken</i>	2
<i>Skandha's - een kwestie van leven en dood</i>	3
<i>TOS - activiteiten mei 2024</i>	8
<i>BTV - uitnodiging Witte Lotusdag</i>	9
<i>TOS - uitnodiging poëziewandeling</i>	
<i>TOS - Teddies for tragedies</i>	10
<i>Programma Loge Witte Lotus</i>	11
<i>Programma Loge Antwerpen</i>	12
<i>Programma Loge Open Paradigma</i>	13

The Theosophical Society

De Theosophical Society werd opgericht te New York op 17 November 1875 door Helena Petrovna Blavatsky, Kolonel Henry Steel Olcott, William Quan Judge en anderen.

Haar internationaal hoofdkwartier is gevestigd te Adyar (Chennai), India. Het is een ontmoetingsplaats van zoekers naar waarheid en heeft afdelingen in vele landen over de hele wereld. Website: www.ts-adyar.org

In Naarden, Nederland, is, in een prachtige en bosrijke omgeving, het Europees Internationaal Theosofisch Centrum (I.T.C.) gevestigd.

Informatie over activiteiten - website: www.itc-naarden.org

De Belgische Theosofische Vereniging vzw

De Belgische Sectie van de Theosophical Society werd opgericht op 7 juni 1911. Haar hoofdzetel is gevestigd in Brussel en momenteel zijn er afdelingen te Antwerpen, Brussel en Gent. Net als de Belgische Sectie organiseren alle afdelingen met grote regelmaat voordrachten en studiethemabijeenkomsten en sommige, waaronder die in Antwerpen en Brussel, beschikken over een eigen bibliotheek.

De voornaamste taak van de vereniging bestaat erin gelijkgestemde mensen bij elkaar te brengen en hen te stimuleren in hun zoekproces naar waarheid.

Voor alle informatie over de verschillende afdelingen en hun programma, kan u contact opnemen via email: info@ts-belgium.be of telefonisch: +32 476 879 968 en +32 486 631 997.

Alle links, nationaal en internationaal, zijn te vinden op de nationale website: www.ts-belgium.be, alsook op de website van Loge Witte Lotus: www.logewittelotus.be

Loge Witte Lotus

Bijeenkomsten: Bijeenkomsten: Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Secretariaat: Smeyskensstraat 15, 9200 Dendermonde

Telefoon: (0476) 879 968 of (0486) 631 997

Bankgegevens: IBAN BE88 7340 4396 3641 - tnv Loge Witte Lotus FV

Internet: <http://www.logewittelotus.be> & [Facebook](https://www.facebook.com/logewittelotus)

E-mail: loge.witte.lotus@ts-belgium.be

Deelname in de kosten activiteiten, zowel fysiek in de lokalen als via Zoom:

Thema-avonden & zondaglezingen:

Leden Theosofische Vereniging: € 5, niet-leden € 10

Vrijheid van denken

De Theosophical Society heeft zich wijd en zijd over de wereld verspreid en leden van alle religies zijn en worden er lid van zonder dat ze de specifieke dogma's, leringen en geloofsovertuigingen van hun eigen geloof opgeven. Daarom is het wenselijk het feit te benadrukken dat er geen enkele lering, geen enkele mening is, door wie ook onderwezen of gekoesterd, die in enig opzicht voor enig lid van de Vereniging bindend is, dat er geen lering, mening is die niet vrijelijk door enig lid mag worden aangenomen of verworpen. Instemming met haar drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap.

Geen leraar of schrijver, van H.P. Blavatsky tot nu toe, heeft enige autoriteit om zijn leringen of opvattingen op te leggen aan leden. Elk lid heeft evenveel recht om zich te verbinden aan elke school van denken welke hij/zij wenst te kiezen, maar hij/zij heeft geen recht om die keuze aan een ander op te dringen.

Noch een kandidaat voor enig werk, noch enige stemgerechtigde kan onverkiesbaar gemaakt worden of het stemrecht verliezen wegens enige opvatting die hij/zij heeft of wegens het lid zijn van een school van denken waartoe hij/zij zou behoren. Meningingen of opvattingen geven geen recht op voorrechten en kunnen evenmin aanleiding zijn om strafmaatregelen te nemen.

De leden van de 'General Council' vragen elk lid van de Theosophical Society ernstig om deze fundamentele principes van de Theosophical Society te verdedigen, te handhaven en er naar te handelen, en ook onbevreesd zijn eigen recht te doen gelden op vrijheid van denken en van meningsuiting, binnen de grenzen van hoffelijkheid en rekening houdend met anderen.

Bescherming Persoonsgegevens: Alle informatie betreffende de Wet op de Privacy en de persoonsgegevens is te bekomen via mail: info@ts-blgium.be of per brief, gericht aan de Belgische Theosofische Vereniging vzw, tav Sabine Van Osta, Geuzenplein 8 te 1000 Brussel.

Welke zijn de vijf die tegelijkertijd onze kinderen, onze ouders, onze Frankenstein, ons lijden en onszelf zijn? Deze vijf zijn onze karmische kroost, onbewust geschapen door onze alledaagse gedachten, emoties en daden. De Mahatma KH zegt het zo: 'en zo bevolkt de mens voortdurend zijn stroming in de ruimte met een eigen wereld, druk bevolkt met het nakroost van zijn verbeelding, verlangens, impulsen en hartstochten'¹. De vijf zorgen voor onze fysieke en psychologische 'genetische' samenstelling bij de geboorte. Volgens HPB 'moet elke elementaal die door de mens afgeworpen wordt vroeg of laat naar hem terugkeren, aangezien het zijn eigen vibratie is. Zo worden zij zijn Frankenstein'². Deze 'elementalen' of 'natuurkrachten', de mythische bouwers van de menselijke vorm, zijn het resultaat van de werking van de skandha's.

Skandha's

Men zegt dat de Boeddha voor het eerst de skandha's illustreerde door vijf hoopjes zaad op de grond te leggen. Met betrekking tot de mensheid zijn de skandha's kenmerkend verdeeld in vijf psychologische groepen of complexen van elementen die de individuele persoonlijkheid samenstellen. Zij zijn onderling afhankelijke aspecten van een geïntegreerd proces dat gewoonlijk het zelf genoemd wordt. In de Boeddhistische visie vormen de skandha's de stroom van ons zijn en bewustzijn, en zijn zij dat wat reïncarneert. Letterlijk is een skandha 'datgene wat opstaat' (uit de Sanskriet-wortel skand, oprijzen).

Ofschoon de skandha's niet-permanent zijn en steeds veranderen, zegt HPB: '*niets kan ooit verloren gaan uit het Skandische archief van iemands leven. Niet eens de kleinste sensatie, de nietigste actie, impuls, gedachte, indruk of daad kan verbleken of verdwijnen uit of in het Universum*'³. Volgens de Boeddha: '*wanneer de Skandha's opkomen, blinken en verzinken om uiteindelijk te sterven, o monnik, zo wordt u steeds geboren, komt tot bloei en sterft*'⁴.

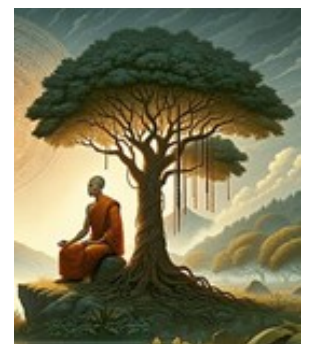
Skandha's zijn die bewuste en onbewuste elementen van voorkeuren, aversies en neigingen

die onze persoonlijkheid en karakter op een unieke manier bepalen, ook wel genoemd de factoren van conditionering. HPB zegt 'Skandha's zijn de kiemen van het leven op alle zeven Zijnsgebieden en zij karakteriseren het totaal van de subjectieve en objectieve mens [en] zijn de schakels die het Reïncarnerende Ego aantrekken'². De skandha's worden gedefinieerd als:

1. **Rupa:** vorm, stoffelijkheid, dingheid (bv. ons lichaam). Er zijn zes soorten rupa's, elk in overeenstemming met een overeenkomstig zintuig. Deze omvatten vijf soorten materiële voorwerpen (d.w.z. de gewone zintuigen: oog, oor, neus, tong en gevoelsreceptoren), de innerlijke reacties die zij voortbrengen (gezicht, geluid, geur, smaak en gevoel) en hun mentale tegenhangers (gedachtevormen, maar niet hun emotionele of informatie-inhoud). De Boeddha rekende ook het denkvermogen, in zijn relatie tot mentale voorwerpen, nog gewoon tot een zintuigorgaan, waardoor er in totaal zes zijn. Rupa omvat alle fysieke en supra-fysieke materie en dus ook alle energie (vanwege de gelijkwaardigheid van massa en energie die in de moderne fysica bekend is) in zijn objectieve aspect van vorm of voertuig, hoe subtiel ook. Aldus omvat rupa onze fysieke lichamen en zintuigen en onze subjectieve zintuiglijke ervaringen, alsook, in theosofische termen, gedachtevormen, de effecten van emotie in onze aura, en onze ijlere lichamen zoals het astrale.

2. **Vedana:** gevoelens of sensaties, fysiek, emotioneel en mentaal (bijvoorbeeld onze pijn). Zij zijn van drie typen: prettig, onprettig of neutraal, die ervaren worden als aangename, pijnlijke of neutrale sensaties, emoties en gedachten. Vedana is de onmiddellijk geconditioneerde respons op stimuli. Deze groep omvat niet de emoties of gedachten op zichzelf die voortkomen uit deze gevoelens.

3. **Sanna** (Skt. samjna): percepties, abstracties (bijvoorbeeld de kleur blauw, een driehoek, een ronde vorm, de smaak van honing, enz.). Het proces van sanna integreert ruwe zintuiglijke gegevens tot

herkenbare te onderscheiden entiteiten en behoeft derhalve de functie van het geheugen. Het neemt bijvoorbeeld een voorwerp waar als een appel, op basis van een uniek stel eigenschappen zoals de kleur, rondheid, gladheid, smaak en archetypisch beeld.

4. **Sankhara** (Skt. Samskara): mentale formaties (wilsactiviteiten) of ideatie (het maken van beelden of ideeën). In het klassieke Boeddhisme zijn er 52 van deze mentale formaties, waaronder mededogen, liefde, haat, aandacht, wil, vastbeslotenheid, vertrouwen, concentratie, idealen, stemmingen, wijsheid, samadhi, onwetendheid, verwaandheid, ideeën over het zelf, gehechtheid, aversie enz. Sankhara schept karma; de wil is het sleutelwoord ervan. De andere skandha's worden beïnvloed door karma maar produceren dit niet. De Boeddha sprak: *'O monniken, het is de wil die ik karma noem. Als men eenmaal iets wil, handelt men door middel van lichaam, spraak en denkvermogen'* (4,22). Aldus betreft sankhara de wil, de intentie en de keuze; het is het machtsaspect of de kracht achter de gedachte en vandaar: handeling.

5. **Vinnana** (Skt. Vijnana): bewustzijn of het zich bewust worden van voorwerpen, fysieke of

subtiele (bijvoorbeeld ons bewustzijn van geluid, vorm, kleur, geur, smaak, structuur, emotie en gedachte). Net als bij elk van de skandha's wordt bewustzijn geassocieerd met het oog, het oor, de neus, de tong, het lichaam en het denkvermogen.

Het ervaren van de Skandha's in Bedrijf

Laten we, om de manier waarop de skandha's functioneren te illustreren, eens naar een sinaasappel kijken. De sinaasappel zelf, de kleur en vorm ervan, de ogen die hem zien, de geur en de neus die hem ruikt zijn alle rupa. De aangenaamheid van zijn schoonheid en geur is vedana. De herkenning van zijn oranje kleur, zijn doordringende geur en bolvorm als een sinaasappel is sanna. De behoefte om hem te bezitten en op te eten is sankhara. Het hele proces van bewustzijn van de sinaasappel is vinnana.

Ofschoon de skandha's in feite simultaan werken op een complexe interactieve manier, kan het nuttig zijn een ervaring te analyseren in plakjes wat de tijdsduur betreft om te verduide-

lijken uit welke basiselementen deze ervaring is opgebouwd. Ik wil de werking van de skandha's graag reconstrueren door haar te schetsen, hoezeer dat ook een beperking inhoudt, in een lineaire terugblik op een hypothetische situatie. Terwijl u in een meditatie-situatie zit, waarbij u gebruikt maakt van de Vipassanatechnieken (inzichtmeditatie) en een geavanceerde Boeddhistische visualisatie, zou u de volgende ervaring kunnen hebben. Nadat u enige tijd op uw ademhaling gelet hebt, begint uw stuitje pijn te doen. De gedachte komt bij u op om uw positie in uw stoel te verschuiven om de pijn te verlichten. Dus beweegt u een stukje en begint u opnieuw te letten op uw ademhaling, gedachten, gevoelens, geluiden enzovoort. Na een periode van dynamische stilte rijst er een beeld op van uw goeroe. Het transformeert tot een schitterend gouden licht, dat uw kruin binnenkomt en zich in uw hart zetelt. Een gevoel van onbeschrijfelijke gelukzaligheid vult uw wezen terwijl liefde uit uw hart straalt naar de innerlijke en uiterlijke wereld.

De adem, het stuitje, de stoel, de godheid, het licht, het hart en de wereld zijn rupa. De gevoelens van pijn, gelukzaligheid en liefde zijn vedana. De herkenning of waarneming van de voorwerpen, fysiek en mentaal, is sanna. De wil om te bewegen, de gehechtheid aan het beeld, de glorie van de ervaring en de intentie om de liefde te delen zijn sankhara. Het bewustzijn van ademen, van pijn, van het opkomen van gedachten, het bewegen van het lichaam, de stilte, het opkomen van het beeld, het transformeren van het beeld, het opkomen van gelukzaligheid en de uitstralende liefde zijn vinnana. Het beoefenen van de meditatie vond helemaal plaats in het rijk van de skandha's. Maar is er geen meditatie voorbij dit rijk?

Skandha's en Beginselen

De volgende tabel (zie p5) toont de correlatie tussen de skandha's en HPB's zeven beginselen van de samenstelling van de mens: (1) fysiek, (2) vitaliteit (prana), (3) etherisch dubbel (linga sarira), (4) emotioneel (kama), (5) mentaal (manas), (6) intuïtie (boeddhi) en (7) wil (atma).

Bijvoorbeeld, zoals de matrix laat zien, staat rupa (vorm) rechtstreeks in verband met zes van de genoemde beginselén, daar ze alle een vormaspect hebben. Rupa is betrokken bij het fysieke door middel van het lichaam; prana in de vorm van vitale energie; de linga sarira of het 'etherisch dubbel' door zijn supra-fysieke vorm,

Beginselen	Rupa	Vedana	Sanna	Sankhara	Vinnana
1 ^{ste} Fysiek	Lichaam	Genot en pijn	Waarnemen van voorwerpen d.m.v. de zintuigen	Voorwerpen der zintuigen	Bewustzijn van voorwerpen der zintuigen
2 ^{de} Prana	Vitale energie	Weerstand tegen stroom*	Waarnemen van vitale energie*	Idee van door manas	Bewustzijn van vitale energie*
3 ^{de} Linga Sharira	Model lichaam	Genot en pijn	Waarnemen van veld*	Idee van door manas	Bewustzijn van etherisch dubbel*
4 ^{de} Kama	Emotionele energie	Genot en pijn	Identificeert emoties	Wilsenergie	Bewustzijn van emoties
5 ^{de} Manas	Gedachtevormen	Vreugde en lijden (ervaren door Kama)	Abstracte gedachten	Ideeën en beelden	Bewustzijn van gedachten
6 ^{de} Boeddhi	'Licht'	Gelukzaligheid (ervaren door Kama)	Inzicht (ervaren door manas)	Inzichtelijk begrip (ervaren door manas)	Bewustzijn van 'Licht'
7 ^{de} Atma	----	----	----	----	----

*Gewoonlijk alleen rechtstreeks ervaren door abnormale psychische vermogens.

'modellichaam', kama in de vorm van emotionele energie; manas door gedachtevormen; en boeddhi in de vorm van 'licht' als het voertuig van atma. Rupa houdt niet rechtstreeks verband met het beginsel van atma, daar het geen attributen heeft noch vorm.

Vedana (gevoel) is primair verbonden met het fysieke als een gevoel van genot of pijn; met kama als gevoelens van vreugde of lijden; met gedachten als mentaal genot of pijn; en met boeddhi als een gevoel van gelukzaligheid (ervaren door kama). Sanna (waarneming) omvat primair de abstracte gedachten die geassocieerd worden met de hogere aspecten van manas, zoals specifieke vormen en, wanneer aangeraakt door boeddhi, waarheid en schoonheid. Sankhara (mentale formaties) relateert primair aan de wilsenergie en emoties van kama, de ideatie en beeldspraak van manas en, in die zeldzame momenten van waarachtig inzicht, aan boeddhi (ervaren door manas). Vinnana (bewustzijn) bestaat op alle zijnsniveaus en is derhalve gerelateerd aan de eerste zes beginselen. Hoewel het voornamelijk werkt in manas en kama door contact met de voorwerpen der zintuigen, toont vit-ti-mina een breed terrein van gevoeligheid in de fysieke en supra-fysieke werelden, van een onscherp bewustzijn van grofstoffelijke voorwerpen tot een met grote precisie afgestemd-zijn in de subtiele rijken. Geen van de skandha's relateert rechtstreeks aan het zevende principe,

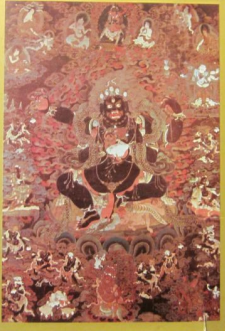
want atma schijnt voorbij het gebied van de skandha's te liggen.

Skandha's en klesa's

De vijf klesa's, zoals zij beschreven worden in de Yoga Soetra's van Patanjali, een tekst die ouder is dan de Boeddhistische canons, zijn de fundamentele oorzaken van menselijke ellende en lijden en zijn aldus gerelateerd aan de skandha's. De klesa's zijn onwetendheid (avidya), de notie 'Ik ben dit' (asmita), aantrekking (raga), afkeer (dvesha) en gehechtheid aan het leven (abhinivesa). Let wel: zij vallen alle onder de definitie van de skandha van sankhara. In de Yoga Soetra's wordt samskara gebruikt in een beperktere zin dan in de Boeddhistische tekst en betekent het 'indrukken'. Zodoende betekent 'het verzwakken van de klesa's' het verwijderen van de geconditioneerdheid van het verleden, hetgeen een deel is van de mentale formaties van sankhara, zoals beschreven in de Boeddhistische canons.

Drie soorten skandha's

Er wordt getheoretiseerd over drie bestaanssoorten van de skandha's: actief, latent en inactief. In hun actieve of operationele staat zouden skandha's neigingen genoemd kunnen worden, persoonlijke vibraties, oorzaken voor gedrag, karakteristieken, hebbigheden, aspecten. Zij zijn voortdurend aan het veranderen daar wij geconditioneerd zijn door ons verleden, door

herinnering of ervaring, door het heden, door waarneming en actie en door de toekomst, door hoop en verwachting. De skandha's blijven actief gedurende het hele fysieke leven en voor sommige mensen, zelfs gedurende een zekere tijdspanne in het Kamaloka of de vroege Bardo-Staat van het Tibetaanse Boeddhisme na de

fysieke dood.

Vervolgens zijn de skandha's het residu van een transformatieproces als zij hun latente model ingaan in de Bardo-Incubatielijd na de dood, zoals beschreven in het Tibetaanse Boeddhisme. Hier zouden zij 'psychogenen' genoemd kunnen worden, kiemen van karaktereigenschappen, karakterzaden, restjes, afdankertjes, HPB's karmische erfstukken, de inhoud van de Ark. Een deel ervan wordt blijkbaar tijdelijk achtergelaten in een onbewust kiemstadium, terwijl alleen de 'hogere' gezuiverde elementen naar Devachan gaan en daar achterblijven. Bij het beantwoorden van de vraag wie er naar Devachan gaan, zegt de Mahatma KH dat wat gaat *'geheiligd, gezuiverd, heilig is. Elk Ego — de combinatie van het zesde en zevende beginsel — dat, na de periode van onbewuste incubatie, herboren wordt in het Devachan, is noodzakelijkerwijs even onschuldig en zuiver als een pasgeboren baby'*¹.

Het derde of passieve model van de skandha's komt voor terwijl het in Devachan 'verblijft'. Dus is hetgeen tussen levens overblijft in een gezuiverde en ongeconditioneerde toestand: waarlijk een 'nieuw Ego'. De skandha's liggen in een soort passieve toestand waar geen karma geproduceerd wordt. Dus is vinnana, in zijn hogere aspecten, enigszins werkzaam in Devachan. De Mahatma KH zegt dat er in Devachan *'zuiver spirituele waarnemingen, emoties en gevoelens van het zesde beginsel zijn [boeddhi], versterkt en om zo te zeggen, vastgemetseld door een deel van het vijfde [manas], dat deel dat noodzakelijk is in Devachan voor het achterhouden van een goddelijke gspiritualiseerde notie van het 'ik' in de Monade [zesde en zevende beginsel]*¹. Misschien zijn de skandha's in dit derde model identiek met de zogenoemde 'permanente atomen' van Annie Besant of met HPB's 'parels van het menselijk bestaan'. Volgens HPB is wat overblijft in

Devachan *'de MONADE in verbinding met MANAS, of liever het aroma daarvan — datgene wat overblijft van elke persoonlijkheid, wanneer deze zich waardig betoond heeft en afhangt van Atma-Boeddhi, de Vlam, aan de levensdraad [d.w.z. Fohat]*⁵. Als voorbereiding op het vertrek van de Pelgrim uit Devachan zijn de vruchten van voorbije levens, zowel zoet als bitter, bewaard gebleven en *'wacht Karma met zijn leger skandha's op de drempel van Devachan'*⁶. Zij vormen een regiment van vijanden en vrienden, elk een familielid, dat klaar staat om zich aan onze entourage te hechten voor de volgende reis.

Skandha's en de zelden

Het begrijpen van de skandha's is essentieel voor bevrijding uit de boeien van onwetendheid. Terwijl hij in de buurt van de Boeddha zat, die zelf in diepe contemplatie verzonken was, 'kwam de bodhisattva Avalokitesvara tot het inzicht dat de vijf aggregaten gespeend waren van enige eigen inherente aard'⁷. Er is geen onafhankelijk permanent zelf binnen het concept van de Boeddha van de skandha's. Als men de skandha's op een stil moment observeert, ziet men dat er noch een 'ik' bestaat dat afgescheiden is, noch een combinatie is van de skandha's. Toch, verbazingwekkend genoeg, wanneer men deze ervaring herinnert en tot uiting brengt, raakt het 'ik' verwickeld in de dialoog (bijvoorbeeld, mijn stuitje doet pijn; of ik zag een licht; of ik was in samadhi). Misschien wordt er door het effect van het koppelen van het geheugen met een overheersend ingeboren verlangen naar continuïteit een gevoel van zelf geboren en gevoed. Het lijkt bizar dat de notie van 'ik' zo totaal ingeslepen is dat het verwaarloosde kind van het zelf tevoorschijn komt als een bijproduct van het skandhische proces.

De Boeddha hield zich niet bezig met de vraag over het absolute bestaan van een Zelf dat reincarneert. Hij heeft niet gezegd dat zo'n Zelf bestaat of niet bestaat. Hij wees er wel op dat ons idee van een afgescheiden Zelf een illusie is; in feite, een projectie door het gevoel van zelf. Klaarblijkelijk bestaat er bewustzijn, maar wat er bewust is, is een mysterie. Hoewel wij het het Zelf mogen noemen, is het slechts de schaduw van het mysterie, alleen maar een fijnere 'notie van het ik', een mentaal concept in de skandha van sankhara.

Het onderscheid te maken tussen de theosofische ideeën van het zelf (persoonlijkheid), de

individualiteit (Zelf of Ziel of Pelgrim) en het ZELF (Atma of Geest), heeft misschien enige tijdelijke rechtvaardiging als middel voor het overbrengen van conventionele (in tegenstelling tot absolute) waarheden.

De Boeddha wees er op dat ons idee van een afgescheiden Zelf een illusie is; in feite, een projectie door het gevoel van zelf. Klaarblijkelijk bestaat er bewustzijn, maar wat er bewust is, is een mysterie.

Maar deze termen brengen ons niet echt duidelijkheid of inzicht. Het zijn door het denkvermogen gemaakte concepten en geen realiteit. Om het HPB en de Boeddha na te zeggen: zij zijn de ladders die moeten worden weggeworpen zodra de borstwering beklommen is, zij zijn slechts het *'vlot dat achtergelaten moet worden aan de andere oever'*. Wij moeten heel gematigd en heel voorzichtig omgaan met deze notie van een onsterfelijk Zelf en heel voorzichtig. Als het bestaat, dan is er geen woord voor, maar in elk geval is het niet wat wij denken.

Het Atma en bevrijding

Onder verwijzing naar het zevende beginsel, wijst HPB erop dat *'Atma noch vooruitgaat, vergeet noch herinnert. Het behoort niet tot dit gebied; het is slechts de straal van eeuwig licht dat op en door de duisternis van de materie straalt — wanneer de laatste dat wil'*⁵. Dus Atma is niet de persoonlijkheid noch de individualiteit noch de skandha's; het is slechts met hen verbonden wanneer zij getransformeerd en ontvankelijk zijn. Wanneer men ontwaakt is of de boeien van onwetendheid afgeschud heeft, ziet men dat de skandha's *'precies die factoren zijn die het besef van vrijheid en verlichting mogelijk maken. Daarom beschouwde de Boeddha de menselijke geboorte als de beste van alle bestaansvormen'*⁸. Ook de theosofie leert dat er slechts in fysieke incarnatie regeneratie kan plaatsvinden. *'Er kan geen manifestatie van Bewustzijn zijn... behalve door het voertuig van de materie; dat wil zeggen, op dit ons gebied, waarop menselijk bewustzijn in haar normale staat niet kan zweven voorbij wat bekend staat als transcendentale metafysica; het is slechts door een of ander moleculair aggregaat of structuur dat Geest omhoog borrelt in een stroom van individuele of onbewuste subjectiviteit'*⁵. Aldus kan de ervaring van het individuele zelf slechts plaatsvinden wanneer het belichaamd is en binnen de werking blijft van de skandha's.

Twee esoterische skandha's

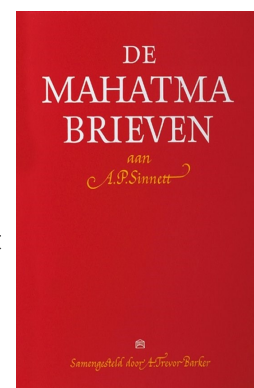
Esoterisch zijn er nog twee skandha's die nauwelijks vermeld worden in de theosofische literatuur. Zij hebben geen naam, en over hun aard kan slechts gespeculeerd worden met behulp van de paar gegeven wenken. De zesde en zevende skandha's houden verband met de 'ketterij of misleiding van individualiteit' (sakkayaditthi), het geloof in een afgescheiden zelf¹. Op het keerpunt van deze levenscyclus wordt menselijke evolutie getekend door de geboorte van ahamkara, de 'ik-makende eigenschap' en dan wordt het individu zelf bewust, bewust van zichzelf. De vooraanstaande Boeddhistische geleerde, Lama Govinda, zegt dat er twee primaire neigingen zijn in het leven: uitzetting en samentrekking. Expansie betreft groei en contractie (of centralisatie) gaat over eenheid. *'Centralisatie is de organiserende, besturende kracht die de oplossing van de individuele structuur voorkomt... Het is de neiging een gemeenschappelijk centrum van relaties te creëren'*⁹. Samentrekking begint als een noodzakelijke functie.

Het vertelt de houthakker waar de boom eindigt en zijn arm begint en onderscheidt op die manier welke extremiteit dient te worden afgezaagd! Maar het wordt tot een kanker en ontwikkelt zich tot het *'reuzenonkruid van het zelf'*. Dan scheidt men zijn zelf af van de andere zelfcentra, men identificeert zijn zelf als een afgescheiden zelf en initieert aldus de pathologie van misère waar de Boeddha zo bezorgd over was.

De zesde en zevende skandha's zijn niet alleen verbonden met sakkayaditthi, maar ook met 'de leer van het Zelf' of attavada¹. Het tegenovergestelde daarvan, anatmavada, betekent de léer van niet-ego. Aldus is attavada tegenstrijdig met de leer van de Boeddha over niet-Zelf of anatta. Bij het beschrijven van één van hun eigenschappen zegt KH dat zowel sakkayaditthi en attavada, in het geval van het vijfde principe, manas, *'leiden tot de maya (illusie) van ketterij en geloof in de effectiviteit van ijdele riten en ceremonies, gebeden en voorspraak'*¹.

Het transformeren van de skandha's

Op een keer in een nacht met volle maan zat de tot bloei komende Boeddha onder de boddhiboom in diepe contemplatie. Aan het eind van de

derde wacht (d.w.z. de dageraad) doorzag hij rechtstreeks de Waarheid van de existentiële situatie van de mensheid en de weg tot bevrijding. Hij had Verlichting bereikt. Vanuit deze basis doceerde hij de leer van dukkha (lijden of onbevredigendheid) en de skandha's. De Boeddha verklaarde: 'O monniken, wat is dukkha? Het moet gezegd worden dat het de vijf aggregaten van gehechtheid omvat' (4,20). Deze vijf aggregaten zijn de skandha's, waarvan de Boeddha ontdekt had dat zij de oorzaak van alle lijden vormen. Het doorzien van hun aard en werking is noodzakelijk om de relatie te openbaren tussen het zelf en slavernij.

Lama Anagarika
Govinda
(1898-1985)

Wanneer men stil zit ter meditatie, zijn het de skandha's die zitten, de skandha's die kijken, de skandha's die hopen, de skandha's die waargenomen worden. Als de skandha's ontvankelijk zijn (d.w.z. rupa is gevoelig, vedana is neutraal, sanna is evenwichtig en alert, sankhara is open en zonder motief en vinnana is helder en oplettend), dan kan het licht van boeddhi schijnen op onze onwetendheid en aldus de skandha's transformeren in de richting van verfijning. Terwijl men waarneemt kan er een moment ontstaan waarin

er geen 'ik' aanwezig is, geen waarnemer — alleen het waarnemen. Op die zeldzame momenten kan de genade van de 'ander', zoals Krishnamurti kon zeggen, komen 'zoals een koele bries die binnenkomt als je het venster openzet. Je kunt de wind niet uitnodigen maar je moet het raam openzetten'¹⁰.

Noten

- 1 The Mahatma Letters to A.P.Sinnott, Chronological Ed., TPH, Philippines, 1993.
- 2 Spierenburg, H.J., Compiler, The Inner Group Teachings of H.P.B. Blavatsky, Point Loma Publications, 1995.
- 3 Blavatsky, H.P., Collected Writings, Vol.XII, TPH, Wheaton, 1987.
- 4 Rahula, Walpola, What the Buddha Taught, Grove Press, NY, 1974.
- 5 Blavatsky, H.P., Collected Writings, Vol .I, The Secret Doctrine, TPH, Wheaton, 1993.
- 6 Blavatsky, H.P., The Key to Theosophy, An Abridgement, Quest Books, 1992.
- 7 Rabten, Geshe, Echoes of Voidness, Wisdom Publications, London, 1986.
- 8 Govinda, Lama Anagarika, Creative Meditation and Multi-Dimensional Consciousness, TPH, Wheaton, 1978.
- 9 Govinda, Lama Anagarika, The Psychological Attitude of Early Buddhist Philosophy, Motilal Banarsidass, Delhi, 1991.
- 10 Krishnamurti, J., Freedom From the Known, Harper and Row, 1969.

Uit: *The Theosophist*, september 2002
Vertaling: A.M.I.
Theosofia juni 2004

Belgische Theosofische Orde van Dienst

Activiteiten mei 2024

Donderdag 23/05 om 21u. Genezingsmeditatie
(Enkel voor leden van de TS)

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/84014540236>

Zaterdag 25/05 om 14u: Poëziewandeling in de stilte
Zie details op pagina 9

Donderdag 30/05 om 20u: Meditatie voor de Vrede
Iedereen van harte welkom!

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/84014540236>

Belgische Theosofische Vereniging vzw

Uitnodiging

Witte Lotusdag

Op 8 mei 1891 overleed Helena Petrovna Blavatsky en gevolg gevend aan haar laatste wens, komen theosofen - overal in de wereld - samen om te lezen uit haar favoriete boeken: Het Licht van Azië, de Bhagavad Gita en De Stem van de Stilte.

Het Bestuursorgaan van de Belgische Theosofische Vereniging vzw nodigt hierbij alle leden en sympathisanten uit om deel te nemen van deze herdenking.

Deze activiteit gaat door op **zaterdag 4 mei 2024 om 15u.**

Op de **Hoofdzetel, Geuzenplein 8 te 1000 Brussel**

We hopen u die dag talrijk te kunnen verwelkomen. Wie wil, mag een bloementje meebrengen.

Verdere informatie is te bekomen via mail: info@ts-belgium.be of via GSM 0486 631 997 (Sabine).

Belgische Theosofische Orde van Dienst

Uitnodiging

Poëziewandeling in de Stilte

Zoals aangekondigd in Het witte Lotusblad van de maand april 2024 organiseert de Belgische theosofische Orde van Dienst een wandeling in het stiltegebied in het prachtige Vollezele.

Vertrek van de wandeling:

Sint-Pauluskerk, Oudstrijdersplein 9, 1570 Galmaarden om 14.00 uur.

Einde voorzien uiterlijk om 17.00u.

Wie wil deelnemen, vragen we vriendelijk dit te melden via mail: tos@ts-belgium.be of via GSM 0473 820 806 (Helmut) of GSM 0486 631 997 (Sabine) en dit **VOOR 20 MEI 2024**. Gelieve ook te vermelden of men al dan niet ook aanwezig wil zijn voor het drankje en hapje achteraf, dat ons aangeboden wordt door een van onze leden.

Wie niet over een auto beschikt, kan dit melden aan Helmut, die er dan voor zal zorgen dat deelname mogelijk is.

Wie met de trein komt, kan afgehaald worden aan het station in Herne. Graag ook de organisatoren ruim vantevoren verwittigen om af te spreken.

Theosophische Orde van Dienst

Teddies for tragedies

Ondanks het feit dat enkele van onze buurlanden jaarlijks een aantal beertjes kunnen uitdelen aan zieke en noodlijdende kinderen die nood hebben aan een knuffel, lukt het heel moeilijk om in België mensen te vinden die bereid zijn een beertje te breien. Het is inderdaad niet zo eenvoudig om - volgens de opgegeven voorwaarden: breinaalden, wol, opvulling, versieringen, enz. - een beertje te breien.

Er is natuurlijk een heel goede reden waarom de beertjes dienen te voldoen aan bepaalde voorwaarden. Ze worden uitgedeeld aan kleine kinderen en dan is de veiligheid van het kind heel belangrijk. Het kind mag zich niet kwetsen en de beertjes dienen enigszins bestand te zijn tegen niet-gewilde nare omstandigheden.

We laten u hierbij twee foto's geworden van knuffeltjes die niet voldoen aan de gestelde voorwaarden. Dit wil niet zeggen dat we ze meteen naar de prullenmand dienen te verwijzen. Neen, de TOS wil deze knuffels nu verkopen en de opbrengsten zullen besteed worden aan een goed doel. Dat is immers wat de Theosophische Orde van Dienst beoogt.

Wie een knuffel wil kopen, kan contact opnemen via mail: tos@ts-belgium.be of via GSM 0473 820 806 (Helmut).

Ook wie personen kent die alsnog een beertje wil breien - volgens de aangegeven voorwaarden - kan dit melden. Patroon en voorwaarden zijn verkrijgbaar op bovenstaand mailadres.

We danken nu reeds iedereen voor hun steun aan de TOS België.

Vriendelijke groeten en nog heel fijne dagen.

Voor de TOS België

Helmut Vandersmissen

*Een vereniging van hen die liefhebben,
in dienst van al die lijden*

Loge Witte Lotus

Mei 2024

**THEMA-AVONDEN & BIJEENKOMSTEN
VAN 20u TOT 21.30u**

**Thema-avonden gaan door in de
Milisstraat 22 te 2018 Antwerpen**

**&
kunnen ook gevolgd worden via Zoom**

02 & 16/05: De Mahatmabrieven

Als vervolg op het prachtige boekje 'Leringen over Leerlingschap', nemen we nu enkele brieven van de Meesters van Wijsheid aan A.P. Sinnett onder de loep.

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/84014540236>

23/05: De Scheppende Stilte

Rohit Mehta heeft getracht in deze Overpeinzingen over het bekende werk van H.P. Blavaytsky (1831 - 1891) *De Stem van de Stilte*, een verklaring te geven van een van de merkwaardigste boeken die ooit over het geestelijk leven zijn geschreven.

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/84014540236>

Deelname in de kosten:

**Thema-avonden en voordrachten, zowel fysiek
in de lokalen als via Zoom:**

leden: € 5 - niet-leden € 10

Overschrijven kan op KBC rekening

BE88 7340 4396 3641 tnv Loge Witte Lotus FV

Loge Witte Lotus

Kalender mei 2024

MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
		1	2 Mahatma- brieven	3	4	5
6	7	8	9 Geen bijeen- komst	10	11	12
13	14	15	16 Mahatma- brieven	17	18	19 Geen lezing
20	21	22	23 De Schep- pende Stilte	24	25	26
27	28	29	30	31		

Loge Witte Lotus & Loge Antwerpen

**Geen lezing in de maand mei.
Pinksteren**

Theosofische Orde van Dienst

Donderdag 23/05 om 21u

Genezingsmeditatie (enkel voor leden)
(meteen na de studie: Zoek naar de weg)

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/84014540236>

Donderdag 30/05 om 20u

Meditatie voor de Vrede
Iedereen van harte welkom!

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/84014540236>

Voor meer informatie omtrent de programma's van **Loge Witte Lotus** kunt u terecht op GSM +32 486 631 997 en +32 476 879 968 of

email: info@logewittelotus.be & loge.witte.lotus@ts-belgium.be

Voor informatie over de activiteiten van de **Belgische Theosofische Vereniging vzw** kan u terecht op GSM 0486 631 997 & 0476 879 968 of via email: info@ts-belgium.be

Voor informatie over de **Belgische Theosophical Order of Service** kan u terecht op GSM +32 473 820 806 of email: tos@ts-belgium.be

Loge Antwerpen

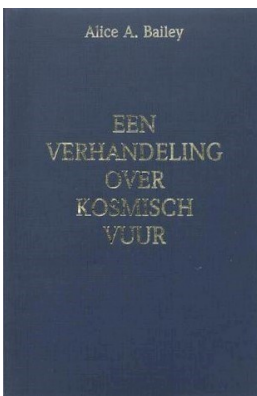
Programma

Mei 2024

**Alle activiteiten gaan door in de lokalen
in de Milisstraat 22 te 2018 Antwerpen.**

Dinsdagen 07 & 21/05: van 11u. tot 15u.:

Een verhandeling over Kosmisch Vuur van A.A. Bailey

Dit boek behandelt de structuur die de grondslag vormt van de esoterische leer voor het huidige tijdperk, naast de geweldige kosmische gebeurtenissen die door alle levensvormen – van het universum tot aan het atoom – worden gereproduceerd. Een groot deel van het boek is gewijd aan gedetailleerde besprekingen van het zonnevuur, het vuur van het denken, omdat het de overheersende energie is die in ons tijdperk begrepen en beheerst dient te worden. Het bevat een compact ontwerp voor een kosmologisch, filosofisch en psychologisch schema, en is zowel naslagwerk als leerboek.

Tijdens de bijeenkomsten lezen we een stukje tekst, dat we dan ook bespreken.

Wie aanwezig wil zijn, raden we aan een lunchpakket mee te brengen. Koffie en thee zijn beschikbaar.

Zondag 19/05: Geen lezing - Pinksteren

Iedereen van harte welkom om deel te nemen aan de studie-momenten!

Wie aanwezig wil zijn, raden we aan om een lunch mee te brengen. Koffie en thee zijn beschikbaar.

Deelname in de kosten:

Studiemomenten: leden: vrijwillige bijdrage, niet-leden € 3

Voordrachten: leden € 3, niet-leden € 7

Alle verdere informatie over de activiteiten is te bekomen via mail: loge.antwerpen@ts-belgium.be of u kan ook bellen naar GSM 0476 879 968.

Geweldloosheid leidt tot de hoogste ethiek, dat het doel is van alle evolutie. Als we niet stoppen met het beschadigen van alle andere levende wezens, zijn we nog steeds wilden.

*Thomas Alva Edison
(1847-1931)*

Amerikaans uitvinder en oprichter van General Electric

Loge Open Paradigma

Website: www.openparadigma.org

Programma

Mei 2024

Alle activiteiten gaan door in de lokalen in de Milisstraat 22 te 2018 Antwerpen.

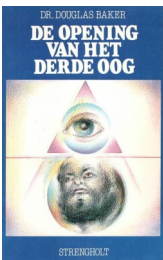
Zondag 12/05/2024 om 11u.: **Algemene Ledenvergadering en Brainstorm.**

Leden en sympathisanten worden door het logecomité uitgenodigd om samen het laatste werkingsjaar van onze Loge te evalueren en de krijtlijnen voor het volgend seizoen vast te leggen.

Dinsdag 14/05/2024 om 20.00u: *thema-avond*

Dr. Douglas Baker

De opening van het derde oog

Voor velen staat het derde oog gelijk met de Ajna-chakra. Dit is echt een beetje kort door de bocht. Dr. Douglas Baker verklaart dat het Derde Oog zijn krachten ontleent aan de Pijnappelklier, de Hypofyse en de Alta-Majorklier.

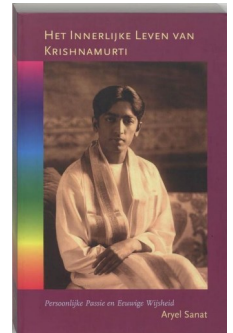
In dit boek worden 5 volstrekt veilige technieken besproken om het Derde Oog te openen en te ontwikkelen.

Dinsdag 28/05/2024 om 20.00u.: *thema-avond*

Aryel Sanat: Het innerlijke leven van Krishnamurti

Aan de hand van deze getuigenissen leren we de ware, innerlijke Krishnamurti kennen: een zeer spiritueel en wijs mens.

Iedereen van harte welkom om deel te nemen aan een activiteit!

Deelname in de kosten:

- **thema-avonden: voor leden vrijwillige bijdrage en voor niet-leden € 3**
- **voordrachten: voor leden € 3 en voor niet-leden € 7**

Alle verdere informatie is te bekomen via mail:

open.paradigma@gmail.com of loge.open.paradigma@ts-belgium.be
of via GSM +32 474 325 338

Facebook: <https://www.facebook.com/Loge-Open-Paradigma-Theosofische-Vereniging-1599627713631244>